

Előfizetési árak:

Égész évre . 2) Kor. — fill.
Félévre . . 10 » — »
Negyedévre . 5 » — »
Egy óra . . 1 » 70 »
Egyes szám ára 8 fillér.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a
lapaszküldésére vonatkozó
fólszólások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Ujév a pártokban.

Pécs, 1900. január 2.

Talán soha sem világlik ki jobban, hogy az ember „álnok és csalfa lény”, mint ilyenkor, az évforduló alkalmával. Annyi jó kívánság, a szeretet és ragaszkodásnak oly meleg kifejezései hangzanak el uton-utfélen, hogy az ember szinte abban a boldog hitben ringathatja magát, mikép eltűnt a földről a rút visszavonás, önzés és irigység s mindenki csak a mások boldogításán munkálkodik. Pedig a gonosz indulatok most is ott égnek a szivekben; ezen a napon csak még gyűlöletesebbé válnak a rút szinlelés által, amely létezésüket is le akarja tagadni.

S ha a szinlelés, a porhintés ilyenkor fölül kerül a magán társadalmi érintkezésben, mennyivel inkább érvényesül ez a politikában, a melyet az aktiv közreműködők az egész esztendő folyamán a szinlelés s a porhintés mesterségének tartanak.

Tegnap is fölvonult minden párt a saját vezéréhez s elhangzottak az üdvözlő beszédek s a rájuk adott válaszok, a melyeknek a gyöngöbbségek véleménye szerint az a főadatuk, hogy igazságos kritikáját képézzék a multnak, hiven föltárják a jelent és tájékoztassanak a jövő felől; tulajdonképpen pedig arra való, hogy mentegessék a multat, leplezzék a tényleg uralkodó visszavonást és félrevezessék a

közvéleményt a jövőre vonatkozó machinációk felől.

Leginkább illik ez a kormánypárt újévi debutjére, a melyben az uralkodó hang a pártnak egymásközt és a kormányelnökkel való szoros összetartása volt, pedig soha nagyobb visszavonás ott nem uralkodott s az intrikák jobban nem burjánzottak.

S ebben az általánosan ismert helyzetben hangoztatta Csáky Albin, hogy a kormánypárt „nagy és hatalmas tábor, nemcsak azért, mert jóval többen vagyunk benne, mint azelőtt, de nagy és hatalmas, mert vezérével úgy az elérendő célok, mint az ezeket biztosító eszközökre nézve teljesen egyetértve, — bármit mondjon a politikai irigység — *egységes és egységes is fog maradni*”.

Lelkesen és szinte dacosan éljeneztek meg ezt a kijelentést azok, akik ott jelen voltak, pedig hát még nem is olyan nagyon régen volt az, mikor Apponyi Albert azzal okolta meg a fölemelt kvóta mellett való állásfoglalását, hogy régi programjának e kérdésben való föntartása megbuktatná a kormányt. S azt is tudja mindenki, hogy Apponyi mikor ezt a kijelentést tette, nem a párton kívül állóktól féltette a Széll-kabinetet, hanem abban az „összeforrott és egységes” kormánypártban födőzte föl a kormánybuktatókat.

De legjobban dokumentálja a kormánypárt szörnyű összetartását Széll Kál-

mánnak az az értelme, hogy *csak előre nézzenek a párt tagjai és ne hátra*, mert akkor nagyon sokan elbotlanak az együttes haladásban. Szükségesnek tartotta tehát a pártvezér hipnotizálni a párttagokat, hogy csak azt a gondolatot tartsák szem előtt, mely egy pártba hozta őket együvé s ezt a gondolatot elég erősnek jelentette ki, hogy az összetartása és teljesen össze is forraszsza azokat, akik most egy táborban vannak.

Pedig hát furcsa s az összeforrasztásra éppenséggel nem alkalmas gondolat volt az oka a pártegyesülésnek. Kötségséget segélykiáltásra siettek a nemzetipárt tagjai a Lloyd-klubba, s az a segélykiáltás Széll Kálmán ajkairól hangzott el: „Jöjjetek rögtön mellém, mert különben régi barátaim kivernek a házamból.”

A pártegyesülésnek legközvetlenebb gondolata tehát az új miniszterelnök ellen a pártban fenyegető fronde legyűrése volt. Ez sikerült is, a fronde elhallgatott, de meghuzódott a pártban s alig várja az alkalmat, hogy a viszonyok újabb sikeres kitörésre képesítsék; az új tagoknak pedig minden igyekezete abban merül ki, hogy ezt a kitörést eleve lehetetlenné tegyék s ezért inkább cserben hagyják eddig hirdetett elveiket, megszavaznak magasabb kvótát, belenyugosznak az osztrák 14. §-sal üzött visszaélésbe, mert ellenesetben fölemeli fejét a fronde.

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Végzetes örökség.

— A „Pécsi Figyelő” eredeti tárcája. —

Irta: Fuchs Adám.

Sem az amerikai milliódolláros örökségről, sem pedig a Rothschild száz milliómos, avagy a Felsőöri Nagy Marci három milliómos hagyatékáról nem lesz itt szó. Hisz ilyen örökség pénzsomjas korunkban nem volna végzetes senkire; hanem itt azon eleve elrendelt örökséget teszem beszéd tárgyává, mely ismét előre meghatározott következményekkel esik az emberi sors hamvedrébe.

A „végzetes örökség” megállapításának alapjául szolgálnak a phisiologia- és psychológiának ismeretes viszonyai. E viszonyok helyes felismerése által és az affölötti logikai gondolkodás és elmélkedés folytán oly eredményekre jutunk, melyek a paedagógiára nézve és a gyakorlati gyermeknevelésnél, tehát a szülők- és tanítókra nézve egyaránt igen nagy fontossággal bírnak.

Áttérve a végzetes örökséget megismertető alapviszonyok fejtegetésére hivatkozom Carus Gusztáv „Psyche”-jében tett azon állítására, mely szerint: a legkisebb phisiologiai faktum nincs soha egészen lelki jelentőség nélkül. Ez állítás pozitív alakban így hangzik:

„Minden szervezeti ténynek van lelki jelentősége.”

Ennek igazságát tagadni nem lehet. A szülők, paedagogusok és gyakorlati tanfériak mégis gyakran félreismerik avagy közönyösségből nem méltatják eléggé ezen állítás igazságát.

Az agyvelő az érzéki természetünknek legnemesebb szerve; mert ebben vannak a szellemi lételünkhez való feltételek. Azon működéseinek székhelye, a melyek teljesen akaratbeli mozgások, bizonyos reflex, vagyis átterjesztett mozgások, érzések, vagy értelembeli tevékenység bizonyos pházisának az átterjesztését eszközlik azokban az idegrostokban van, melyeknek összes tömege az agyféltekék belső fehér állományát alkotja. Ellenben maguk az indító és a gondolkodásbeli cselekvények abból a szürke állományból indulnak ki, a mely az agyvelő külső földületét mintegy tok módjára körülburkolja. Mentől több a szürke állomány és mentől nagyobb az a felület, melyen szakadatlan rétegekben kiterjeszkedhetik és kibontakozhatnak, annál több értelmi jelenség képes benne létrejönni és belőle kiindulni. Agyvelő nélkül gondolkozni, érezni és törekedni nem lehet. Az agyvelő betegségeinek elkerülhetetlen következményei: a lelki betegségek, vagy a szellemi működésnek megháborodása. A jó állapotú, jó szerkezetű agyvelő helyes ítéletet hozhat, egészséges nézeteket nyilváníthat; a beteges, vérben szegény, megfogyatko-

zott agyvelő pedig éppen az ellenkező eredménnyel fog működni; ez nehéz, szellemi munkára képtelen. A mennyisége és milyensége a szervnek, a mennyisége és milyensége a szellemi terméknek. Az összehasonlító bonctan tanítja, miszerint az agyvelőreteknek egymásután való elvételével a szellemi minőség és működés is egymásután kevesbül és az végre egészen megszűnik az összes agyvelő mellőzésével, azaz: az agyvelő megsemmisítésével megsemmisül a megfigyelőtehetség is.

Már az agyvelőállapotnak belső átalakulása, a melyet csak az észleleti felismerés útján vagyunk képesek fölföldözni, eredményezi a szellemi életnek megfelelő módosítását, sőt már a megivott szeszitalok mulékony hatásai, melyek az agyvelőben érezhetők és a melyek nem csupán a vér felhevüléséről, hanem a vegyi folyamattól és az átalakulási végbemetről is tesznek tanúságot, áthatnak a szellemi sphaerákra és befolyást gyakorolnak a gondolkodásunkra és törekvésünkre.

E lapokban a minap a következő érdekes hírt olvastam: „A tolnai csoda.” Harminc esztendővel ezelőtt történt csak Budapesten ahhoz fogható csodálatos eset, a mi most Tolnán a közbeszéd tárgya s amiről még nagyon sok szó lesz a világ összes orvosi lapjaiban. A budapesti eset abból állott, hogy egy hülye tót napszámos, ki téglahordással kereste kenyerét, 1869-ben lezuhant az akkor épülő Várház második emeletéről, betörte a

Igy állunk az összetartással a kormánypartban, ahol az egybeforrásról olyan szép frázisok hangzottak el ujesztendő napján.

De nem sokkal különben állunk az összetartással az ellenzéki oldalon sem. Már az a körülmény, hogy a függetlenségi programot vallók két árnyalata között a szakadás intenzívebb, mint valaha, szomorúsággal töltheti el minden igaz hazafi keblét. Hisz e program alapján az összetartás soha sem volt szükségesebb, mint most, mikor a hatvanhetes alkotás magától készül összedőlni; az új közjogi berendezés szükséges volta tehát máról holnapra a legaktuálisabb jellegét öltheti magára.

De magában a Kossuth-pártban sem találjuk föl azt az önzetlen, ideális összetartást, amely a nagy program megvalósítására szükséges lenne. Tudja mindenki, hogy maga az üdvözlő szónok, Komjáthy Béla ahhoz az árnyalathoz tartozik, amely nem egyszer csinált már frontot a pártvezér, Kossuth Ferenc és a párt többsége ellen s az a körülmény, hogy most Komjáthy beállt újévi szónoknak, a lappangó ellentéteket bizony legkevésbé sem fogja eltüntetni.

Hisz a pártnak mult évi működéséről Kossuth Ferenc által hangoztatott kritikában sem osztozhatott az üdvözlő szónok, mert ő és társai határozottan kárhoztatták az év elején a Bánffy-kormány ellen való harcot és az ennek nyomában következett paktumot, melyet Kossuth győzelemnek jelzett, árulásnak bélyegezték a párt programja ellen.

Hogy pedig a jövőt illetőleg a pártban teljesen egyhangú legyen a vélemény arra nézve, hogy „vagy mindent, vagy semmit”, azt van okunk határozottan kétségbe vonni. Hisz maga Kossuth Ferenc az ellenkezőt bizonyította, mikor a paktumba belement, amely pedig nagyon is

fejét s mikor napok múlva a kórházban magához tért, franciául kezdett beszélni és kiderült róla, hogy voltaképen egy lengyel gróf, a kinek igen különös élettörténete volt. Az inasa ugyanis rablómerényletet követett el ellene az erdőben, hátulról fejbévágta, kizsebelte s azután otthagya. Mikor magához tért, akkora elvesztette emlékező tehetségét és intelligenciáját, még a kastélyába se tudott visszatérni s végre hosszas bolyongás után tót munkások közé jutott, kik megszánták, maguk közé fogadták és munkához juttatták. Évekig tartott ez az állapot és soha nem is változott volna meg, ha a feje nem éppen ott tör be, ahol a botütés okozta belső daganat nyomást gyakorolt az agyára. Amint a megcsontosodott daganat a koponyatörés következtében eltávolodott, az agyvelő visszanyerte eredeti alakját és képességét s a teljes öntudat helyreállott. Minden orvosi egyetemen tárgyalták annak idején ezt a dolgot, a tolnai esetet valószínűleg még bővebben fogják tárgyalni. Itt tudniillik fordítva történt az eset. Az ismert K. családnak ugyanis volt egy hülye 14 éves fia, ki születésétől fogva értelmetlen, minden szellemi képesség nélkül való gyermek volt, akit írni, olvasni sem tudtak tartósan megtanítani. Amit tanult, egy hét alatt teljesen elfelejtette. A fiu nemrég leesett a fáról, betörve a fejét. Szülei azt hitték, hogy meghalt, de az orvosok magához térítették. S ekkor történt a csoda: a fiu a legértelmesebben

távol állt attól, hogy a főnforgott körülmények között is elérhető vívmányokat kiemelte volna.

Bizony sokkal nagyobb egyértelműség lenne szükséges, nem a végcélra — hazánk teljes állami függetlenségének megvalósítására —, hanem a megvalósítás módzataira nézve, hogy bekövetkezessék Kossuth Ferencnek az a jóslata: „ha a körülmények olyanok lesznek, hogy hazánk állami gépezete megváltoztatható lesz, akkor azonnal mi jutunk kormányra”.

Mert csak a függetlenségek teljes összetartásában rejlik óriási erő kényszerítheti Bécsset, hogy hazánk állami gépezetének megváltoztatásában közeledjék hozzánk s ne inkább távolodjék a mi álláspontunktól.

Egy év számokban.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1900. január 2.

Mérleget készítenek év végével mindegyik. A ki mi dolgot végzett egész esztendőben, esztendő végén lezárja a munkáját és számokban összegezi az egy évi fáradság eredményét.

Ilyen mérleget mutatunk be most a városi és megyei hivatalokról, Pécs város népesedési s egyéb viszonyairól a következőkben:

A pécsi állami anyakönyvi hivatalban 1899. évben bejegyeztetett 1148 születés és 1133 halálozási eset; tehát a halálozásokat a születések tizenöt szaporulattal multák felül.

A város közigazgatási iktatójába érkezett a mult év folyamán 32.253 ügydarab. Az elnöki iktatóba érkezett 2154 ügydarab. Az árvászéki iktatóba érkezett 6301 ügydarab. A közigazgatási bizottsági iktatóba érkezett 836 ügydarab. A kihágási bírósági iktatóba érkezett 597 ügydarab. A közigazgatási bírósági iktatóba érkezett 2 ügydarab. S végül a központi választmányi iktatóba érkezett nyolcvan ügydarab.

A városi rendőrkapitánysági iktatóba érkezett 25.952 ügydarab; a rendőrkapitánysági kihágási iktatóba pedig érkezett 3350 ügydarab.

kezdett el beszélni. Sőt eszébe jutott mindaz, a mire valaha tanítani akarták, a katekizmust, a bibliát, miből az elemieket sem bírták belevetni, most egyszerre folyékonyan hadarta el, a fejszámolásban való jártassága pedig egyenesen megdöbbentő volt. Az agyrázkódás, a mi érte, ugylátszik helyreállította az agyát, vagy pedig, a mi valószínűbb, a koponyatörés eltávolított valami világrahozott daganatot.

Tehát az agyvelőnek meg van a lelki jelentősége. Amint az agyvelőnek, úgy megvan az emberi test más szervei mindnyájának is a lelki jelentősége; sőt határozottan állíthatjuk: e szervek léteznek éppen ezen jelentőségek miatt.

Az érzéki tevékenységek által nyerjük a gondolkodásra való alapot, melyet a külvilág szolgáltat nekünk: a szemek végeznek a látó cselekvéseket, a fülek a hallási cselekvéseket stb.; ezen cselekedetek önmagukban véve lelki természetűek és alapját képezik a szellemi lényegünknek. Gyöngye vagy beteg érzéki szervek nem tesznek, de nem is tehetnek a külvilágról eléggé hű jelentést a belvilágnak, úgy, hogy az onnét származó gondolkodási alapzatok valóságukból vesztenek és nem bírnak mindig azon tökéletességgel, a mely az igazság kikutatására szükséges. A beteg idegrendszernek következményei lehetnek: kedélybaj, hágmáz, téboly, tébolyodás stb. A vérszorulás az agyvelő valamely pontján (a gutaütés) megsemmisíti az öntudatot. A vérnek minden

Tüzeset volt Pécsvárosában a mult évben tizenegye.

A vármegye mult évi ügyforgalma a következő volt: összesen érkezett 40.190 ügydarab, melyek a következőképen oszlanak meg. A közigazgatási bizottsági iktatóba 4000 ügydarab, az alispáni iktatóba 33.800 az erdészeti bizottság iktatójába 560, a lótenyésztő bizottság iktatójába 60, az állandó választmány iktatójába 1400, a kihágások iktatójába 240 s az erdészeti bizottság iktatójába 50 ügydarab érkezett. Hogy a beérkezett ügydarabok közül, mennyi intéztetett el s mennyi van még elintézetlenül, az most még nem állapítható meg, mert csak a f. hó 8-án tartandó vármegyei közgyűlés alkalmával jelentik be az egyes előadók, hogy mennyi a restanciájuk s a közgyűlés után keszítik el a vármegye részletes ügyforgalmi kimutatását.

A pécsi kir. ítélőtábla polgári osztályába érkezett a mult évben 3493 ügy, a büntetőhöz 4240 ügydarab, összesen tehát 7733 darab. Hátralék volt 1898-ról a polgári osztálynál 133, a büntetőnél 89 darab. Elintéztetett a mult évben az összes 3626 polgári ügyből 3442, maradt a folyó évre 184; az összes 4329 büntető ügydarabból 4100, maradt a folyó évre 229. Tehát az összes 7955 ügydarabból elintéztetett 7542 darab s maradt a folyó évre 413 darab. A kir. tábla mult évi ügyforgalma az 1898-dikihoz viszonyítva emelkedett a polgári osztálynál 242 darabbal, a büntetőnél 412 darabbal, összesen 654 darabbal. Sommás felülvizsgálat volt 144 darab (1898-ban 109 darab). Elintéztetett 136 darab; a folyó évre áthozatott tehát 8 darab.

A pécsi kir. törvényszék ügyforgalma a következő volt: Beérkezett a mult évben 13.551 telekkönyvi ügydarab. A polgári ügydarabok száma 1899-ben 18.580 volt, míg az előző évben csak 16.926. Büntető ügydarab 10.964 érkezett a mult évben iktatás alá, míg 1898-ban csak 9.952. Az ügydarabok száma évről-évre nagyobb lesz, úgy, hogy a jelenlegi személyzet alig győzi a tömérdek ügydarabot feldolgozni. Rendes fegyelmi 31 volt, míg az előző évben 30, tehát 1899-ben csak egygyel volt több. Azonban a közjegyzői fegyelmiknél éppen az ellenkező képet nyerjük, mert míg 1898-ban csak 21 volt, addig 1899-ben ez a szám megduplázódott és 42 került iktatás alá. Azonban a közjegyzői fegyelmiknél is érdemes ügy csak 3 került iktatás alá, mert a többi az ezekre vonatkozó beadványokból áll.

állapota megrezgeti a lelki élet hurjait és befolyásolja a lelki erő legmagasabb fokait is. Epés vér a kedélyben megfelelő vissztényt mutat; epés véru emberek rendesen hevesek, indulatosak, haragosak stb. Jólelkü, szelid emberekre használják e közmondást: Epéje sincs, mint a galambnak.

A gondolatokból és érzésekből folynak a törekvések; azért van a nevezett s meg gondolt szerveleti momentumok és viszonyok mindnyájának többé-kevésbé határozó befolyása az ember erkölcsére és cselekvésmódjára; ezek az ő természeti hajlamai, ezek határozzák meg az ember egyéniségét, természetét és jellemét. Rossz gyümölcsnek féreg a szive.

Elég a bizonyító adatokból! Minden gondolkodó ember meggyőződhet ezen állítás igazságáról: miszerint minden szerveleti ténynek megvan a lelki jelentősége.

Ámde igaz az is, hogy minden lelki ténynek megvan a szerveleti jelentősége.

Itt oly igazsággal állunk szemközt, a mely alig vétetik figyelembe, mintha ezt Isis fátyola leplezné. Észrevehetjük ezt a velünk találkozó személyek mindegyikében; ámde a fak sokasága miatt nem látjuk az erdőt. Ez igazság nagy fontossággal bír úgy a tudományban, mint a gyakorlati életben és mégis alig képezte eddig a behatóbb tanulmányozás tárgyát. A nagy érdeklődés, a melylyel ez ügy iránt mindenki viseltetik, megparancsolja, hogy egyszer hathatósan utaljunk a viszonyosság tör-

A kir. törvényszék felelőviteli tanácsához 1899-ben beérkezett 594 felelőviteli tanács (1898-ban 565). Az előző évről maradt elintézetlen darabokkal együtt elintézésre várt 1899-ben 788 felelőviteli ügy, melyek közül elintézték 587. A folyó évre áthozatott 201. Felülvizsgálat és felfolyamodás érkezett 1899-ben 218 (1898-ban 285). Elintézendő volt az 1898-ról maradt hátralékkal együtt 231. Elintéztették 1899-ben 219; — áthozatott a folyó évre 12.

A pécsi m. kir. pénzügyigazgatóságához az elmúlt 1899. évben 61305 ügydarab érkezett be, míg az előtte való 1898. évi ügyforgalom csak 59546 ügydarab volt, tehát a múlt évben az ügydarabok száma 1759-cel szaporodott. Hogy az 1899. évben érkezett ügydarabok közül mennyi intéztették el a múlt év folyamán, azt eddig még nem tudni, mert a m. kir. pénzügyminiszteriumhoz felterjesztendő osztályonkénti részletes ügyforgalmi kimutatás, a munka nagy terjedelmét tekintve, csak néhány nap múlva készül el.

A pécsi ügyvédi kamara ügyforgalma a következő volt:

Beligazgatási ügydarab érkezett 600 (1898-ban 507 volt). A fegyelmi iktatóba érkezett 658 ügydarab. (1898-ban 691 volt a fegyelmi ügydarabok száma.)

Katonáék ujéve.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1900. január 2.

A közös hadsereg rendeleti közlönye, a bécsi »Verordnungsblatt« ujévi számában közli a közös hadsereg tartalékában történt előléptetéseket. Sűrűn nyomott, épen 155 oldalt tesznek ki ez előléptetéseket, melyek közül a bennünket érdeklő előléptetéseket a következőkben közöljük:

Tartalékos hadnagyokká kinevezettek a 44-ik gyalogezrednél Schultz Ferenc, Karácsonyi Jenő, dr. Fischer Márton, Villy Károly, Vlaszathy Jenő, Heller Antal, Knapp Antal, Müllherr Ferenc, Schwarz Tivadar, Háhn József, Weiner Emil tiszthelyettesek.

Tiszthelyettesekké kinevezettek: Gaál Elemér, Mihályffy Dénes egyéves önkéntesek.

Kadétörmesterekké kinevezettek: Zsolnay Gyula, Pollák Ede, Rába Emil (a póttartalékban), Németh Ernő, Tevely Elek, Stankovits Géza, Szaxer Károly, Szalkai Mór, Névy

vényére, a mely az ember testi és lelki természetének mindkét sphaerájában csodálatos módon szigoruan érvényre emelkedik. Ebben keresendő az oka annak, hogy én a pszichológiában és fiziologiában tett tanulmányozásaim alapján indítva érzem magamat e kérdéshez hozzászólni, felhasználván a hasonnemű, német fejtegetésekből vett anyagot.

Miképen az értelmi tünemények az agyvelő működésének módjában találják kútforrásukat és a miképen minden gondolkodás, érzés és törekvés csak az agyvelő titokteli működése által válik lehetségessé; amint a látás, hallás, érzés stb. csak az erre rendelt érzéki szervek működése által történhetik meg; amint egyáltalában minden fiziologiai ténynek megvan a lelki jelentősége: úgy kell, hogy minden pszichikai vegbemenet nyomokat hagyjon a fiziologiai sphaerában és ilyen módon a fiziologiai tényekkel szemben a viszonyossági jogot gyakorolja. A gondolatok, érzületek és törekvéseknek anyagtalanságai megegyeznek első sorban egészen határozott, de mindaddig még nem ismert tömeci mozgásokkal és átváltozott átalakulásokkal (metamorphozischen Umgestaltungen) az agyvelőben; innét terjednek el a pszichikai befolyások az idegek vezető közegeiben egészen a fiziologiai sphaerák legkülsőbb határáig, a hol azok, ha elég erősek, nyilvánulnak és azután érzékeink által észrevétnek. A szenvedélyek és in-

Zoltán, Schwarz Vilmos, Erhardt Henrik dr., Lány Albert (áthelyezve a 32-ik gyalogezredtől), Schlott Vilmos (áthelyezve a 67-ik gyalogezredtől), Fodor Jenő (áthelyezve a 32-ik gyalogezredtől), Nagy Jenő, Kunfu József, Boross Zoltán (áthelyezve a 60-ik gyalogezredhez), Csuhá György (áthelyezve a 86-ik gyalogezredhez), Slégel Lajos (áthelyezve a 48-ik gyalogezredhez) tartalékos altisztek.

A 44-ik gyalogezrednél a tartalékba áthelyeztettek: Melcsok Lajos, Bozó Pál, Simalya Vendel, alsószilvágyi Gaal József, segédorvos-helyettesek. Továbbá Rosenzweig Adolf, Schwarz Ernő segédorvosok és Baintner Imre segédorvos-helyettes.

Az 52-ik gyalogezrednél Anderlik Béla, Ujvárosy Sándor, Doppler Egon, Scheirik Tivadar dr., Szántó Aladár, Hirsch Sándor dr., Schröfe Leo, Petz Frigyes, Stein Ferenc, Sugár Jenő tiszthelyettesek hadnagyok lettek.

Tiszthelyettesek lettek: Föglein Vince, Fischer Mátyás, Singer Arthur, Szalai Ágoston, Herc Alfréd, Papp Antal dr., Leskó Lajos, Husvéth Mihály, egyéves önkéntesek.

Kadétörmesterek lettek: Bürgner Albert, Brechtel Frigyes, Wache Vilmos, Patkós Valentin, Mauritz Gyula, Fenyves Sándor, Perényi András (áthelyezve a 83-ik gyalogezredhez), Kálmán Péter (áthelyezve a 38-ik gyalogezredhez), Uszetty Ferenc, Hiller Gábor, Martin János, Goldmann Illés, Grosz Jakab, Stern Béla (áthelyezve a 86-ik gyalogezredhez,) Hajgató Béla (áthelyezve a 83-ik gyalogezredhez,) Krausz Abrahám (áthelyezve a 6-ik gyalogezredhez), tartalékos altisztek.

Az 52-ik gyalogezrednél a tartalékba áthelyeztettek Ratkovics Károly, Márkly Ferenc, Bader Sámuel, Hip István, segédorvos-helyettesek. Továbbá Lager János tiszthelyettes; Paunz Márk segédorvos.

1899—1900.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1900. jan. 2.

Mintha a tél közepén tavasz jött volna a vén földre, úgy léptünk át az 1899-ik évből az 1900-dikba. Nem volt a karácsonyi hidegből már semmi; a hó is elolvadt végkép s bizony locspocsos idő volt a kettős ünnepen. A nap is sütött és enyhe szél jött le a hegyekről s az ember sokszor azt hitte, hogy ibolyák illatát hozza magával.

dulatok a testi szervezetben mély és erős nyomokat vésnek, oly annyira erősek, hogy azoknak képlési alakításai a test külsőjén, leginkább az archan hasonlitanak a képjeles-irashoz; azoknak ingadozásai csodálatos erővel áthatják az agyvelőt és az idegeket, a vért és az izomállagot.

A szentírás azt mondja: »És Kain fölötte megharaguvék és beesék az ő orcája«. És mondá az Úr neki: »Miért haragudtál meg és orcád miért esett be?« — Hogy a harag, gyűlölet és irigység befolyása következtében az arc beesik, ez általánosan elismert tény. Hogyha magunkat gyakran engedjük át a haragnak, úgy a harag befolyásának nyomai láthatóvá lesznek csaknem az egész testen: a száznak állása, a homlok ráncai, a dagadozó erek, az öklelő szemek, a görcsös kezek és még sok más fiziologiai abnormitás megbélyegezi a rossz szellemet, a daemont, a mely bennünk dül, mint a harag szelleme. Ez az archan oly erős s rettentő kifejezésre jut, hogy a bölcsőben fekvő csecsemő is bizonyossággal sejte és érezve, földőzi fel a rossz szellemet, mely a pszichikai belsőben olyannyira dühöng, hogy az félelméből akaratlanul is sirni kezd.

A bizonyítékok hosszú sorozatát lehetne itt felemlíteni, melyek világosan beigazolják: hogy minden lelki ténynek van fiziologiai jelentősége; ámde én csak néhány esetre akarok ráutalni.

Az idei Szilveszter vasárnapra esvén, valóságos néparadat járt egész nap az utcákon. Az ő évet bezáró templomi ájtatosságok sora délután 5 órakor kezdődött a székesegyházban tartott ünnepes »Te Deum«-mal, a melyet Hettyey Sámuel megyéspüspök pontifikált fényes segédlettel. A »Te Deum« után Schlick jezsuita páter tartott egyházi beszédet, mely nagy hatást tett a hívekre. A plébánia templomokban este 6 órakor volt az évszázóhálaadás s ezek után a nép hazatért, hogy csakhamar meginduljon a Szilveszteresti népvándoriás.

És az egész este késő éjjelig tömve voltak a kávéházak s a Vigadóból és a Scholtzsöröcsarnokból a közönség egy része kiszorult az ott tartott Szilveszter-estélyekről.

A »Pécsi Polgári Daloskör« a Vigadóban rendezte a szokásos Szilveszter estélyét. Tekintettel a hanyatló század alkonyára és a kezdődő század születésére az idén különös fényrel, nagy szakértelemmel és tulnagy buzgósággal olyan valamit akart produkálni, a milyen még Pécsen nem volt. Fáradozásuk nem bizonyult hiábavalónak, mert a nagyszámban megjelent közönség mindvégig igen jól mulatott, a sok kacagtató, humoros egyveleg folyton jó kedvben tartotta őket s jó kedvvel fogadhatták az új század hajnalhasadását. A Vigadó terme szokatlanul élénk volt, pezsgő vidám élet uralkodott mindenütt.

Az estély programját a daloskör nyitotta meg Huber Károly honfidaival. A gyönyörű énekszám után a kuruc dalok következtek. Valóságos tapsorkán keletkezett; ezzel jutalmazták a derék közreműködőket. Ezután Holländer Viktor kedves dialogja következett »Találka« címmel. Az előadókat Vasata Annuskát és Bottlik Imrét zajosan megtapsolták. Óriási hatása volt a Sang-Hai-Nang-King cs. és kir. udvari énektársaság disztelvonulásának Csing-Ling-Jan-Csi udvari karnagy személyes vezetése alatt. A daloskör tagjai a termeken keresztül vonultak fel a pódiumra remek japáni és chinai kosztümökben, a melyeket a daloskör számára Tiszay Dezső színigazgató volt szíves használatra átengedni. A megtestesült japáni és chinai alakokat óriási derűltséggel és zajos ovációval fogadta a közönség. Hosszabb szünet után »Szer a fogfájás ellen« címmel Krón Lajos művét mutatták be sikerült előadásban. Előadták Mórta Anna, Horváth György és Brunauer Ernő.

Ki nem tudná azt, hogy egészséges, erős emberek, akiket a balsors kemény csapása érintett, búbánat és aggodalmak következtében rövid idő alatt csontvázzá lesoványodtak és elenyésztek, mint az árnykép. A mélységbe esett és innét kiszabadulni nem tudó zergevadász csak egy éjjelen át küzködött a halállal; reggel, midőn kiszabadították, akkor tekete haja egészen megőszült vala. Ez volt a hatása az elszenvedett győtrelemnek, a halálos aggodalomnak. A rendkívüli pszichikai események nyomokat hagynak még oly szervekben is, a melyekről azt véljük, hogy életünkre egészen közömbösek.

Az érzékekkel észrevehető lelki nyomat a szerveleti sphaerában nagyon ritkán a jellege, lenyomata hasonnemű vagy hasonnevű képződményeknek; az majdnem mindig csak különböző, sőt többféle nyomok nagy számából fejlődik; olyan alkat az, a melyben a gondolkodás, érzés és törekvés minden cselekedetei hosszú időtartam alatt érvényre jutottak. Az egymásután következő lelki képződmények különféleségei miatt, a mely képződmények rendszeren csak egy futólagos pillanatig lebegnek az öntudatban, folytonosan megváltoznak az egyes nyomok és azért csak azon képződmények nyerhetnek a szerveleti sphaerában észrevehető, jellemző jelleget, a melyek leggyakrabban ismétlődnek, visszatérnek, vagy olyanok, a melyek igen mélyen bevésődnek; mindazáltal valamennyi más lelki képződmény is hagy nyomjeleket; de annak legtöbbjei oly finom

Ezután: »A jövő ezredében« címmel kacagató kuplékat hallottunk. Ezeket a hatóságos kuplékat a »Pécsi Figyelő« ujévi számából már ismeri közönségünk. Énekelte *Novák Kálmán*. Végül *Tihanyi* Károly ötletes kétfelvonalásos darabját élveztük »Revízió a menyországban« címmel. A mily kitűnően van e darab megírva, ép oly kedves a zenéje is, a melyet *Vész Albert*, a daloskör fáradhatlan karmestere irt és tanított be. Szent Pétert *Hörváth György* adta tömör basszusával. Az előadás alkalmával ismét megbizonyosodtunk arról, hogy *Horváth György* jelenleg Pécs legjobb basszistája, valóságos kincset bir ritka szép hanganyagában. *Krausz* és *Berger* zsidókat, *Notter János* és *Novák Kálmán* adták, folytonos derűtségben tartván a közönséget. A szimatoló bizottságot *Mórits György*, *Lengyel János*, *Krausz Ernő* és *Viszt Péter* adták. *Piacsek Jenő* pedig kacagató hordár alakot mutatott be, megjelenésével óriási derűtséget keltve.

Hát még az angyalok kara?! . . . Valóságos szépségversenyt rendeztek a közreműködő kis leányok a pódiumon, énekszámukat pedig csengő hangon, bátran adták elő. Közreműködtek *Mórits Anna*, *Holvay Gizella*, *Stuka Matild*, *Stuka Anna*, *Reinwein Anna*, *Vasata Anna*, *Szabó* nővérek, *Virágh Paula*, *Vinkler Terka* és *Antosch Anna*. A dekorációk is igen szépek voltak.

Vész Albert a lankadatlan szorgalmu karmestert tisztelői és barátai óriási babékoszorúval lepték meg, melyet a közönség zajos ovációja között nyújtottak át neki. *Vész Albert* a polgári daloskör lelke, nagy zenei talentum s fáradhatatlan munkásságával az első rangú dalárdák közé emelte a pécsi polgári daloskört.

Miként halljuk a jövő hó elején a polgári daloskör Kaposvárra fog átrándulni, hogy az ottani kaszinó alapja javára rendezendő mulatságon ugyanezt a programot a kaposváriaknak is bemutassa. Az estély nemcsak fényes erkölcsi, de megfelelő anyagi sikerrel is végződött.

Műsor után táncra perdült a fiatalság és *Korodi Károly* kedvelt népzene-kara mellett jó kedvvel köszöntött az új századra. A vidám társaság csak késő reggeli órákban vett búcsút a *Vigadó* termeitől.

A pécsi munkásképző-egylet a Scholz-sörccsarnokban rendezett Szilveszter-estélyt. Ez is pompásan sikerült s az élvezetesen összeállított műsornak igen sokat tapsolt a termet

és gyöngé alkatuak, hogy még nagyítóval sem volnának láthatók. Hogy sok lelki képződményről a fizikai nyomok tisztán nem láthatók, az még nem bizonyít a mellett, hogy ilyen nyomok nem is léteznek; mert a nagyítóval sem látható parányiságot érkeinkkel észrevenni egyáltalában nem vagyunk képesek.

A szervélettanból tudjuk, hogy egy szerves alkat még csak akkor lesz tökéletes, a midőn a sejtegyedelmek (Zellenmonaden) ezer milliionjai az átalakulásba mentek; mi azért a physiologia körében úgy, mint egyáltalában minden szerves növekedésnél csak a már tényleg létezőt vagy megnövekedett láthatjuk, de soha sem láthatjuk a »lenni« és »nőni« cselekvések mikénti végbemenetelét. Amde gondolkodásunk alapjául vehetjük azt, amit érkeinkkel észrevenni képesek vagyunk és ama gyöngé, parányi nyomok létéről az észleleti s okszerkezeti megismerés útján szerezhetünk magunknak bizonyosságot.

A megfigyelés- és tapasztalásból tudjuk, hogy a physiologiai jelleg lelki befolyások által jellemző nyomatot, bélyegzést nyer. Azért mondja a magyar közmondás: A becsületes ember arcán hordozza az ajánló levelet. Szem a lélek tükré. Meglátszik az indulatos ember arcán a harag nyoma. (A Kain jelek.) A tanítással foglalkozó, elégedetlen, nyafogó nőnek arckifejezése egészen más, mint a jólétnek örvendező, megelégedett házi asszonyé; itt a

zsufozásig megöltözött közönség. Az egylet dalköre bevezetéséig a »Földművesek indulója«-t énekelte el. Azután *Kirsteier János* adott elő mulattató kuplékat. Majd *Decsy József* monologizált és a dalkör még két számot énekel. Ezután több humoros kép következett s éjjélkor tánc volt s az újévet a legjobb hangulatban érték meg a szépsikerű estély vendégei.

Igen jól sikerült Szilveszterestélyek voltak még a *Petőfi*-vendéglőben és *Bányatelepen* *Gebhardt* vendéglőjében, hol a bányatelepi daloskör rendezett kiváló műsorral Szilveszter-estélyt.

Éjjel tizenegy órakor megkondultak a templomok harangjai s a tizenkilencedik század jubileumi évének kezdetén éjfél misére mentek a hívők. A székesegyházban tizenkét órakor a megyéspüspök mondta a jubileumi misét, a plebániatemplomokban pedig a plébánosok.

És 1900. első napja tiszta, szép idővel köszöntött be. A püspöki palotán nemzeti lobogó hirdette az ünnepet s a nép délelőtt a templomokat járta, délután pedig vigadott az új év alkalmából s igaz szívből kívánt minden ember embertársainak — boldog újévet!

Ujévi tisztelgések.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1900. január 2.

Nemcsak a magas politikában szokásos az újévi tisztelgés, mikor államférfiúi kijelentéseket vár a világ a politika fejeitől, de egyes megyék és városok közigazgatásánál is. Nálunk is lefolytak újév napján a szokásos hivatali tisztelgések, melyekről a következőkben számolunk be:

A vármegyén, mint évente eddig is, a vármegyei tisztviselők az újév alkalmából külön katon lapon üdvözölték br. *Fejérváry Imre* dr. főispánt. A katon lap szövege — melyet az alispán vezetése mellett a vármegyei tisztikar és az összes kezelő- és segéd személyzet irtak alá — a következő:

»Baranyavármegye tisztikara a század utolsó évének küszöbén az együttérzés teljes összhangjával köszönti szeretve tisztelt főispánját, Méltóságos komlóskeresztesi dr. báró *Fejérváry Imre* urat s az őszinte szív állandó szeretetének melegétől, a tisztelet, ragaszkodás és hála érzetétől áthatva lelkesedéssel kívánja, hogy a jóságos Isten Ó méltóságát, a tisztikarnak igaz szívé és ne-

nyugodt megelégedettség s boldogság, ott az elégtelenség és izgatóság vonásai láthatók.

Az eredményről következtetünk a tényezőkre és azt mondhatjuk: noha az egyes psychiai képződmények nyomai egyenkéntiségükben már fel nem ismerhetők ugyan, úgy mégis kell, hogy ezen képződmények mindegyikét az eredményben mégis a közreműködött tényezőkhöz számoljuk és hogy az eredmény azok nyomát magában foglalja; az eredmény mint tényező összlet tanúsítja az egyes — noha egyenkéntiségükben ugyan szembe nem tűnő — tényezők létét.

Az előadott viszony szemléléséül és ennek jobb megérthetése végett álljon itt egy drasztikus kép. A puha hóban minden lépés után nyom maradt; de ha sokat járunk ugyanazon ösvényen, akkor az egyes lábnyomok annyira megváltoznak úgy, hogy azoknak csak legerősebbjei s legmélyebbjei láthatók, mint olyanok. Mégis minden egyes lábnyom hozzájárult s közre működött az ösvény képzéséhez, készítéséhez. Ha az egyes lelki képződmények nyomai a szervéleti sphaerában változást is szenvedtek az utána következő befolyások és nyomok folytán, úgy azok valamiképpen mégis érvényre jutottak a jelleges alkatban és közreműködtek abban, hogy a lelki nyomat a physiologiai sphaerában tökéletesedjék.

(Vége köv.)

meslelkü barátját, jóakaróját, a haza, a vármegye, a vármegye tisztikara javára, öröme, mélyen tisztelt családjának boldogítására, zavartalan megelégedettségben, ép egészségben igen sokáig tartsa, — éltesse! Pécs, 1900. évi január hó 1-én.

A város tisztviselői szintén katon lapon üdvözölték a főispánt. A lapot *Majorossy Imre* polgármester, *Nendtvich Andor* h. polgármester, *Reeh György*, *Pintér Ferenc*, *Herbert János* városi tanácsnokok, *Tróber Aladár* főjegyző, *Vaszary Gyula* rendőrőlkapitány, *Oberhammer Antal* tb. főkapitány és a városi tisztviselők legnagyobb része irta alá.

A város felirata a következő volt: »Méltóságos Főispán Úr! Pécs szab. kir. város törvényhatósági tisztviselői kara, segéd és kezelő személyzete az új év alkalmából mély tisztelettel és őszintén üdvözli Méltóságodat, mint bölcs vezérét, pártfogóját, jótevőjét s azon forró óhaját fejezi ki, hogy a Mindenható kegyelme távoztasson el a jövőre minden családi bajt, hogy Méltóságod egész lelkesültségével és nagy tehetségével biztosithassa városunk javára a közjót, melyért szeretett vezérünk példája szerint küzdeni elengedhetetlen kötelességünknek ismerendjük! Mély tisztelettel, maradtunk a Méltóságos Főispán Úrnak Pécs, 1900. évi január hó 1-én alázatos szolgálai«.

A pécsi jótékony nőegylet külön üdvözölő iratban tolmácsolta jókívánatait a főispán előtt.

Tormay Károly alispánnál délelőtt 10 órakor tisztelegtek a vármegyei tisztviselők *Koszi Kamill* vármegyei főjegyző vezetése mellett, ki tisztviselőtársai nevében is üdvözölte az alispánt.

Jeszenszky Lajos árvaszéki elnöknel pedig az árvaszéki tisztviselők, kezelő és segéd személyzet tisztelegtek tegnap délelőtt az újév alkalmából.

Hetyey Sámuel megyéspüspöknel a polgármester vezetése alatt tisztelegtek a városi Tanács. A tisztelgő küldöttségben az összes tanácsstagok résztvettek s a város közönségének érzelmeit az újév alkalmából *Majorossy Imre* polgármester tolmácsolta a püspök előtt.

A megyéspüspöknel a káptalan *Troll Ferenc* vál. püspök vezetése alatt tisztelegtek s a pécsi jótékony nőegylet feliratilag üdvözölte a bőkezű főpapot, mint a szegények pártfogóját.

Majorossy Imre polgármester elé a városi tisztviselőket *Nendtvich Andor* árvaszéki elnök vezette, ki gyönyörű beszédet mondott. Kifejtette, hogy a mai viszonyok között a tisztviselőnek kétszeres szüksége van kötelességérzetére és munkakedvére s ez az, mi a városi tisztviselőket a polgármesterrel élükön összetartja. A polgármester szintén szép beszédben válaszolt, ismertette a múlt év munkásságát s örömmel mutatva rá, hogy a tisztviselők helyzetének rendezése és javítása az újévre életbeléphetett.

A rendőrség *Oberhammer Antal* tb. főkapitány vezetése alatt tisztelegtek *Vaszary Gyula* főkapitánynál.

A városi tűzoltóság *Oberhammer Antal* tűzoltó főparancsnokot feliratilag üdvözölte az újév alkalmából.

A keresk. és iparkamara tagjai az újév alkalmából tegnap délelőtt 11 órakor *Ullmann Károly* alelnök vezetése alatt tisztelegtek *Little József* elnöknel. Az elnök ismert barátságos vendégszeretettel fogadta az üdvözölköt s pezsgős poharakkal köszöntötte fel velük egyetemben az újévet, hogy az a pécsi és a magyar kereskedelemre virágzást, szebb jövőt hozzon.

A pénzügyigazgatóság tisztviselői kara *Dragonescu Dömjen* pénzügyigazgatónál tisztelegtek az újév alkalmából. A posta és távirdaigazgatóság tisztviselői *Opris Péter* posta- és távirdaigazgató előtt fejezték ki üdvökívánataikat. A kir. Itélő Tábla birói kara *Blaskovich István* táblai elnök előtt szintén kifejezte jókívánatait az újév alkalmából.

A posta- és távirdahivatal tisztviselői

Poppovich József titkár vezetése alatt tisztelgett **Kaffka** Károly főnök előtt. A kir. törvényszék tisztikara **Bogyay** Pongrác helyettes elnöknel, **Sávell** Kálmán volt törvényszéki elnök királyi főügyésznél és a királyi tábla elnökénél is tisztelgett.

Végül a pécsi jótékony nőegylet a főispánhoz a következő üdvözlőiratot intézte:

„Méltóságos Főispán Úr! Szenvedő embertársainkon segíteni, azok nyomorát enyhíteni és segélynyújtással állapotukat az emberi méltóság kívánalmainak megfelelőleg tűrhetővé tenni azon elvek, melyeken a pécsi jótékony nőegylet intézménye, működése nyugszik, ezek lebegnek egyletünk minden egyes tagjának szeméi előtt, mely elveket azonban csak úgy valósíthatja meg, ha a nagyközönség áldozat-készségéhez folyamodva, azt intézményének erkölcsi és anyagi támogatásába belevonni törekszik, mely törekvést a siker koronázza akkor, midőn szerencsések vagyunk tapasztalni azon meleg érdeklődést, melylyel Méltóságod egyletünk s annak működése iránt viseltetik, hisz köztudomásu, hogy Méltóságod áldott jó szívével ugyancsak ezen elvek megvalósításán fáradozik s egyletünket a legnagyobb mértékben erkölcsileg és anyagilag támogatni kegyeskedett és kegyeskedik. Mind-ezekért a hála és köszönet adóját törekszik egyletünk leróni, midőn az év fordulója alkalmából szerencsekívánatainak ezuton is kifejezést ad. Esdve kérjük a mindenek alkotóját, hogy Méltóságodat, a szegények s ezáltal egyletünknek is gyámolítóját, pártfogóját az emberi óhajok teljesítésével árasztja el, de elsősorban is szívének első s azon mélységes kívánalmait teljesítse, hogy ő Méltósága a bárónő drága egészségét mielőbb s a legteljesebb mértékben adja vissza s Méltóságod drága családjának minden egyes tagját jószágának részesévé tegye. Méltóságos Főispán Úrnak maradván, Pécsen, 1899. december hó 31-én. A pécsi jótékony nőegylet nevében aláíratos szolgálja Sávell Kálmánné s. k. elnök.”

H i r e k.

Pécs, 1900. január 2.

A bécsi Wertheim-szekrények.

Pár héttel ezelőtt közölte lapunk, hogy a szentlőrinci járás főszolgabírája a községek részére a Wertheim-szekrényeket egy bécsi cégtől szerezette be. Akkor mi is megtettük rá megjegyzésünket s most a »Bolond Istók tegnapielőtti számában a következőket olvassuk:

[Vidék.

Éljen a magyar ipar!

Szomorító, pénzszorító szomorú baranyai nyomorúság.

Hires Baranyában
Sok hazafi terem . . .
Vigyázzatok! Nekünk Bécs városa
Mindég sötét verem.

Készül már fel Bécsbe
A főszolgabíró . . . . .
Vigyázz! Bécsben vicsoritja fogát
Lueger meg Iro.

Bécsbe vásárolni
Megy rengeteg masszát:
Hetven avagy hetvenöt páncélos
Wertheimféle kasszát.

Jaj! — Hetvenöt falu
Mind tartja ezt soknak,
Utána sir valamennyi a száz-
Harminc forintoknak.

Százharminc forintba
Kerül minden darab,
Az új kassza, falu kasszájába
Jaj, be mélyen harap!

Bécsbe megy a sok pénz;
Lueger nem bánja,
Szereti ő a pénzünket, — minket
Vigyen el a fránya!

Szegény osztrák ipar
Feljebb hadd lendüljön!
S a létrának a legalsó fokán
A magyar hadd üljön.

Főszolgabíró ur,
Ne vegye magára,
De biz itthon maradhatott volna
A sok kassza ára.

Baranyában könnyű
Hazafinak lenni.
Nem kell egyéb, csak e szép hazáért
Jól inni meg enni.

Hej, most az új kassza
Rajtunk egész átok!
Rád is, rám is, az egész falura
Rémüresen tátong.

Az egész Baranyát
El fogja ez nyelni;
És nincs zsvány, ki az új Wertheimot
El bírná emelni!

Naptrend 1900. január 3-án.

Naptár: szerda, jan. 3. — Róm. kath.: Genovéva. — Prot.: Dániel. — Görög-kel.: (dec. 22.) Anasztázia. — Zsidó: Schebat 3. Nap két 7 óra 51 perckor; nyugszik 4 óra 17 perckor. — Hold két 9 óra 14 perckor délelőt; nyugszik 7 óra 26 perckor es'e.

Időjárás. Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: ködös idő, jelentékeny csapadék nélkül és fagypontra körüli hőmérséklet várható.

Ülések a vármegyeházán: d. e. 9 órakor árvaházi választmány; fél 10 órakor nyugdíjválasztmány; 10 órakor állandóválasztmány ülése. Mezőgazdasági bizottság ülése d. u. 3 órakor.

Színház: »Folt, a mely tisztit.« Szinmű.

— (A honvédelmi miniszter Pécsen.) Báró **Fejérváry** Géza honvédelmi miniszter szombaton délben Pécsre érkezett fia, báró **Fejérváry** Imre dr. főispán és családja látogatására. A miniszterrel jött dr. **Angyán**, a hirneves budapesti orvosegyetemi professzor is, hogy a főispán gyengélkedő nevének állapotáról konzultáljon. A miniszter és Angyán professzor a szombat éjjeli gyorsvonattal visszautaztak Budapestre.

— (Az új pápai praelatus üdvözlése.) **Hanny** Gábor kanonokot, egyházmegyei tanfelügyelőt a pápa — mint azt már megirtuk — pápai praelátussá nevezte ki. A kinevezés alkalmából a katolikus kör tagjai, mint a kör alelnökét, vasárnap délelőtt fél tizenkét órakor üdvözölték. Az üdvözlő beszédet **Bodó** Aladár ügyvéd, a kath. kör igazgatója mondotta, melyre **Hanny** Gábor kanonok, pápai praelatus meghatottan válaszolt. A küldöttségben többek között: **Incédy** Dénes főgymnáziumi igazgató, **Károly** Ignác apátplebános, **Hetyey** Elek püspöki jószágigazgató, **Walter** Antal kanonok, **Körmendy** Károly képezdei igazgató jelentek meg. Az új pápai praelatus számos ismerőse, egy a katolikus kör irodahelyiségében kitett iven fejezte ki gratulációját.

— (A szervezési szabályrendelet végleges jóváhagyása.) A városi tisztviselők fizetését újévtől kezdve rendező szervezési szabályrendeletben a miniszter kivánságára a város közgyűlése pótlásokat eszközölt. Az így módosított szabályrendelet véglegesen jóváhagyva tegnap érkezett le a belügyminiszteriumtól.

— (Elhalasztott jelmezestély.) A »Pécsi Jótékony Nőegylet« a f. hó 7-ére tervezett jelmezestélyét közbejött akadályok miatt bizonytalan időre elhalasztotta. Mint értesülünk, a nőegylet e jelmezestélyt azonban a farsang folyamán okvetlenül meg fogja tartani.

— (Eljegyzés.) **Mayer** István, városi számtiszt eljegyezte **Vargay** Gizellát Bajáról.

— (A püspök római útja.) **Hetyey** Sámuel, egyházmegyénk főpapa ma este 1/7 órakor indult Rómába. Direkt utazik, utközben nem tart pihenőt s Rómában kihallgatást kér a pápánál. Rómába csütörtökön reggel fog megérkezni s 5—6 napi ott tartózkodás után ismét visszatér Pécsre. **Hetyey** püspök kíséretében **Sipos** István szertartó és **Sorsich** Béla, a hadapródiskola parancsnoka fognak utazni. **Hetyey** Sámuel ezuttal fog bemutatkozni a pápánál, de utazásának egyszersmind az is a célja, hogy a szentévi bucsuban részeseülhessen.

— (Halálozás.) özv. **Kovács** Józsefné szül. **Pankel** Katalin f. évi január hó 1-én délután fél 2 órakor 67 éves korában meghalt. Temetése f. hó 3-án délután 3 órakor lesz az Eötvös-utca 15. számú gyászszobából a budaikülvárosi temetőbe. A gyászmisét január hó 4-én reggeli fél 10 órakor tartják a székesegyházban.

— (Kisköszeg-baranyavár-monostori vasut.) Annak idején megemlékeztünk, hogy **Elvers** Rudolf bérlő és **Horváth** István pécsi mérnök Kisköszegtől a baranyavár-monostori vasut állomásig vezetendő h. é. vasutra az előmunkálati engedélyt megkapták. Ez a vasuti terv az érdekelt vidéken igen élénk mozgalmat okozott és a községek legnagyobb része lelkesen támogatja. Eddigél Karancs 15.000 frt, Hercegszöllős 40.000 frt Csuzsa 20.000 frt törzsrésztvény jegyzését szavazta meg, előre láthatólag a többi községek is követendik ezt a példát. Az eddig nálunk páratlanul álló támogatás mutatja, hogy mily égető kérdés erre a vidékre a vasut, mennyire érzik ennek szükségét. A vasut engedményesei a vármegyéhez is benyújtották kérvényüket támogatás végett és 50.000 frt törzsrésztvény jegyzését kérték. A legközelebbi meggyűlés fog foglalkozni ez ügygel és a hozzájárulást remélhetőleg meg fogja szavazni, mert igazán a vármegye egyik legtermékenyebb vidékének felvirágoztatásáról van szó; hisz az eddigiekhez mérten valóban szerény keretben kért hozzájárulás megtagadása azt mutatná, hogy a megye közönsége ridegen elzárkózik a haladás, fejlődés igényei elől. Lehet, hogy így ideig-óráig lavirozhat, de a közérdek kívánalmái elől utóvégre is kitérni nem lehet és az áldozatot meg kell hozni, pedig később talán ez többre fog kerülni, mint jelenleg. Mi csak azt ajánlhatjuk, hogy a vármegye közgyűlése a támogatást megadja, mert akkor megmutatja, hogy a vármegye fejlődése csakugyan szíven fekszik és ennek előmozdítására még áldozatoktól sem riad vissza.

— (A Gerjovics ügy.) Vettük a következő sorokat: »Tekintetes Szerkesztő Ur! Vonatkozással a becses lapjában »A Gerjovics ügy« cím alatt megjelent ügyfelem **Gerjovics** József somberekai körjegyző megbízásából van szerencsém közölni, hogy az említett cikknek több adata téves. Így Baranyavármegye alispánja nem három, hanem igenis négyrendbeli fegyelmi ügyből kifolyóan ítélte el ügyfelemet 50 frt pénzbírság megfizetésére s a közigazgatási bíróság fegyelmi választmánya az alispánnak e határozatát nem semmisítette meg, hanem feloldotta azért, mert a fentemlített négy fegyelmi ügy közül egyben (a rácgöröcsönyi bírónak a fogasztási adó kezelése körüli működésének hiányos ellenőrzése és a szükséges kioktatás elmulasztása címén indított ügyben) az ügyfelem terhére rótt mulasztás ténybeli adatokkal megállapítva nem volt s az alispán ennek dacára ezen fegyelmi esetben is vétkezőnek találta ügyfelemet. Az is téves végül, hogy a belügyminiszter **Gerjovics**nak állásába való visszahelyezését az okból rendelte volna el »mert előreláthatólag nem fog oly határozat hozatni, amely a vádlott körjegyzőt állásától való elmozdítással fenyttené«, mert a belügyminiszter ügyfelemnek állásába való haladéktalan visszahelyezését azért rendelte el, »mert

sem a vizsgálat fejleményei, sem annak érdeke a felfüggesztést indokoltá nem teszik. E helyreigazító soraimnak — melyekkel eddig az okból kellett várnom, mert a szóbanforgó miniszteri határozat csak most kézbesítettett felemnek — közlését kérve, vagyok Mohácson, 1900. január 1. igaz tisztelője dr. Auber Tivadar ügyvéd.

— **(Tűz a György-utcában.)** Ma reggel nagy zűrzavar uralkodott a György-utcában. Döry István, vármegyei iktató háza gyuladt ki. Döriék nem voltak az éjjel odahaza; egy rokonuknál töltötték az új év első estélyét és ott is pihentek le. Reggel 5 órakor lélekszakadva rohant bejárónjuk hozzájuk, hogy a lakás összes butorzatát elhamvasztotta a tűz. Miután Döryék tegnap nem voltak otthon, a kályhában nem is fűtöttek, tehát a kályhából tűz nem származhatott. Minden jel arra mutat, hogy tolvajbanda járt az éjjel a György-utcában, Dörynél lopni akartak s hogy a nyomukat eltüntessék, felgyújtották a házat. Az összes butorok elégték, az égő lőszormatracok pedig penetrans büzt gerjesztettek. A szobák padlózata is tüzet fogott, az is teljesen tönkre ment. A ház falai a nagy hő következtében megrepedeztek; de a tetőzetnek szerencsére nem történt baja. Ugy a ház, mint a butorzat biztosítva van s így a tulajdonos kárt nem szenved. A külső ajtót reggel nyitva találták, ez is valószínűvé teszi azt a föltevést, hogy gonosz kezek okozták a tüzet. Hogy mi hiányzik, eddig még nem tudják. Ilyen állapotok uralkodnak a legsötétebb György-utcában, a hol rendőrjáratot látni sohasem lehet.

— **(Betörés Csoronikában.)** Piri-bauer Jánosnak a csoronikai szőlőhegyen levő présházát vasárnap virradóra feltörték. Elvittek a présházából vagy nyolc liter bort és ötven darab ojtványt. A rendőrség letartóztatott már eddig is több gyanus egyént, kik ellen folyik a vizsgálat.

— **(Letartóztatás a színházban.)** A barcsi róm. kath. templomba vasárnapra virradóra betörték. A betörő lefeszítette az oltárok aranykeresztjeit, a csillárok drága üvegeit és pár ezer forint értékű zsákmánnyal állt odább. A barcsi rendőrség táviratozott mindenfelé a betörő után. Nálunk azután megtörtént, hogy a tegnap esti színházi előadáson letartóztatott egy idegen embert, kire a betörő személyleírása ráillett. A letartóztatott embert egyelőre fogva tartják, míg nem igazolja magát.

— **(A pécsi ipar dicsérete.)** Sok nézője akadt a kettős ünnepekben egy a király-utca egyik kirakatában kitett pompás négyesfogatra való lőszerszámnak. A szijgyártó ipar tökéletességére valló, igazán remekbe készített munka volt ez, pompás nickelézéssel és minden tekintetben oly diszesen kiállítva, hogy a legpraktikusabb szakértők tetszését is megnyerte. A pécsi ipar dicsérete ez a munka is, a mennyiben Rostás Géza szijgyártómester készítette a Konkordia temetkezési egyesület megrendelésére. Ime tehát a pécsi iparosok minden tekintetben megfelelnek az igényeknek, azért nem cselekszik hazafias és városa javára szolgáló dolgot az, a ki mégis külföldről vagy idegenből rendel iparcikkeket.

— **(Helyreigazítás.)** A pécsi jótékony nőegylet népkonyhája javára legutóbb küldött adományok közlésénél Eisner Dóci egyedül volt feltüntetve, hogy ő küldte a 300 pár virslit. Mivel ez adományt Horváth Halas Antal és Eisner Dóci együttesen küldték, az adomány elismerését ezennel így igazítja helyre a jótékony nőegylet.

— **(Egy betörő odisszeája.)** A tegnapi nap folyamán egy szegedi rendőrkapitány volt vendége a pécsi rendőrségnek. Ugyanis Szegeden a múlt hóban kiraboltak egy ékszerész boltot s a betörőt Budapesten fogták el. A betörő, ki dombovári illetőségű, töredelmes vallomást tett s a szegedi rendőrségnek átadatván, Szűcs József alkapitány körütra kelt vele, hogy az egyes városokban el-

zálogosított tárgyakat felkutassák. A betörő Pécssett járva hordárok által négy darab értékes ékszert zálogosított el a gyár-utcai zálogházban, a hol azok tegnap fel is ismertettek. Innen Kaposvárra utazott a szegedi kapitány a betörővel, hogy az ott elzálogosított ékszereket megkeressék. A betörő ezenkívül Eszéken, Dombóvárott és még több városban járt s adott el a lopott ékszerekből, melyek most lassankint mind megkerülnek.

— **(Ülések a vármegyeházán.)** A vármegyeházán a folyó hó első felében ugyancsak mozgalmas napok lesznek. Január hó 3-ától kilenc-tizedikéig alig van nap, melyen legalább egy ülés ne volna, de van olyan nap is, melyen három-négy bizottság ülés. Így: január hó 3-án d. e. 9 órakor az árva-házi igazgató választmány tart ülést. Ugyancsak január 3-án délelőtt 1/2, 10 órakor a nyugdíj választmány, 10 órakor az állandó választmány s délután 3 órakor a mezőgazdasági bizottság ülésezik. Január hó 4-én d. e. 10 órakor a központi választmány: január hó 7-én d. e. 10 órakor a számonkérőszék ülésezik; január hó 8-án d. e. 10 órakor vármegyei közgyűlés lesz, január hó 9-én d. e. 9 órakor a vármegyei közigazgatási bizottság s utána a gyámügyi felelősségi bizottság tart ülést a vármegyeházán.

— **(A korcsolyázó egyesület közgyűlése.)** A pécsi korcsolyázó egyesület folyó hó 7-én (vasárnap) délelőtt 11 órakor tartja meg a pécsi nemzeti kaszinó egyesület nagytermében évi rendes közgyűlést, melyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívja és felkéri, hogy azon minél nagyobb számban megjelenni szíveskedjenek. A közgyűlés tárgysorozata: 1. A tisztikar, választmány és három tagból álló számvizsgáló bizottság megválasztása. 2. Az évi költségvetés megállapítása. 3. A felülvizsgált számadásokra a felmentvény megadása. 4. A közgyűlés előtt legalább 24 órával írásban beadandó indítványok tárgyalása.

— **(Vasutasok táncvigalma.)** A magyar államvasút pécsi műhely munkásai január hó 13-án a Vigadó összes termeiben Korodi Károly zenekara közreműködésével zártkörű táncvigalmat rendeznek. Belépti-díj: személyjegy 1 kor. 60 fill., családjegy (2 hölgy 1 ur) 4 kor. Jegyek kaphatók a meghívó előmutatása mellett a rendezőség tagjainál és este a pénztárnál. Kezdeté este 8 órakor. A tiszta jövedelem a M. Á. V. pécsi műhely munkásai segély alapja javára fordítatik. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

Művészet, irodalom.

○ **Unatkozó király.** Szombaton este közepes ház előtt harmadszor került színre Chapi bájos zenéjű operettje, Tiszayval, kit betegsége után először fellépve örömmel üdvözöltünk. Az előadás általában véve jó volt; Tiszayné és Szekula spanyol duettjét megismélteltették, bár Tiszayné eleinte kissé tartogatta a hangját. Az „örült vagy szent” kuplé természetesen elmaradt. A többi szereplők is dicséretesen jók voltak. Az előadástól eltekintve még megemlítjük, hogy a direktor ez estétől kezdve felvonás közben a vasfüggőnyt leereszteti, mint a hogy ezt másutt is teszik, arra az eshetőségre, hogy ha netalán a színpadon tűz támadna, a nézőtér védve legyen.

○ **Vasárnapi előadások.** Vasárnap délután Varney kedves operettje, a „Tiszt urak a zárdában” került színre másodsor, telt ház előtt, igen jó előadásban. Mezey Narcis, Kozma Gontran, Németh Briden abbé, állandó derült ségben tartották a közönséget. Szekula, Lévy énekszámait nyílt színen megtapsolták. Jók voltak még Batosiné és Nagy Vilma, valamint Tibor Lóri is. — Este üres ház előtt láttuk társulatunktól először a „Sabin nők elrablását”. Németh a színgazgató szerepében kitűnően reprezentálta színművészetünk akkori primitív állapotát; valóban pompás alakítást nyújtott. Nem különben mondhatjuk ezt Sebestyén-ről,

a darabot író professzorról. Delli, Baróthy, Könyves, Nagy Vilma és Batosy szintén igen jók voltak. (Y. G.)

○ Hétfőn délután zsufolt ház előtt a „Gésák” került színre, mely bájos operette, különösen oly fényes kiállításban mint az Tiszay Dezső színgazgató aerájában színre kerül, bizonyára még sok telt házat fog vonzani. Tibor Lóri betegsége folytán. Mimosa szerepét tegnap délután Szekula Sárka alakította, ki tegnapi szerepében igen szép hatást ért el. Kedvesen, temperamentusan játszotta meg szerepét s Mimosa nehéz énekszámain oly könnyedséggel siklott át, hogy méltán megérdemelte azt a zajos tapsot, melyben a közönség nyílt színen is nem egyszer részesítette. Ha Mimosát állandóan Szekula Sárka játszaná, rövid idő alatt oly közkedvelté lenne e szerepében, mint tavaly a „Baba” címszerepében lett, s ezzel azt hisszük elmondtuk mindazt a dicséretet, amit Szekula Sárka tegnapi vállalkozásáról elmondhatunk. Tiszay Dezsőné játszotta Mollyt, s bár alakítása pompás volt, mégis nélkülözötte játéka tegnap azt a vidámságot és kedvet, melylyel Tiszayné Ilona játszani szokott, s mely őt oly hamar a pécsiek dédelgetett kedvencévé tette. Igen jó volt Mezey Regináldja, Nádassy József pedig a mindig újabb és újabb Vuncsi couplejaival ért el frenetikus tapsviharakban kitűnő óriási hatást, úgy hogy nyolc-kilenc kuplét kellett énekelnie, s akkor is még jó darab ideig akadályozta az előadás folytatását a közönség tomboló tetszésnyilvánítása. A kis francia leánykát Lévy Sárka játszotta, ki tegnap nemcsak pajzán, temperamentumos játékaival szerzett magának elismerést, hanem a reá eső partitúra részeket is igen csinosan énekelte el. Teljes dicséretet érdemel még Sarlay Imári márkija is. Kosma István azonban tegnap a chinai katonatiszt s Mimosa vőlegénye szerepében, rettenetesen száraz alakítást nyújtott. A karok elég jól működtek, s a Gésatancok is nagy tetszést keltettek. H.—E.

○ **Ujév esti előadás.** Az ujév esti előadását remek allegorikus kép bemutatása előzte meg. Fenn amagasban, piros fehér zöld alapon arany betűkkel ragyogott: Boldog újévet! Az ó év eltűnését és az új század születését remek allegorikus kép simbolizálta, mely Tiszay Dezső jó izlését dicséri. Hosszan tartó zajos tapsvihar honorálta a direktor fáradozásait és többször hívták a lámpák elé. Az allegorikus képletet, Balogh István életképe a „Mátyás Diak vagy a cinkotai nagy itce” követte. A címszerepet Könyves Jenő játszotta; minden tekintetben kifogástalan volt Mátyás diak szerepében. A cinkotai kántort Németh alakította, s szerepéből kabinetalakítást kreált. Sebestyén Géza, mint sáfar kitűnően adta a visszatartó lelketlen uzsorást. Nádassy József Vlad Marcija kitűnő volt. Már megjelenésekor is kitűnő tapsvihar fogadta. Lévy Sárka kedves kis jelenés volt, énekszámait is kedvesen csicseregte el. Nagy Vilma, Ágh Ilona, Delli, Batosy, Sarlay járultak még az előadás sikeréhez. A szép számú közönség mindvégig jól mulatott. (Np.)

Folyó sz. 95. Idénybérlet 95. sz. Páratlan bérlet.

Nemzeti Színház.

Szerda, 1900. január 3-án.

Folt, a mely tisztit.

Színmű 4 felvonásban. Irta: Echegey József.

SZEMÉLYEK:

Matilde	Hadrik	Don Justo	Sebestyén
Enriquette	Baróthy	Don Lorenzo	Nádassy
Conception	V. Ágh	Julio	Delli
Fernando	Könyves		

Csütörtök, jan hó 3-án

RIGOLETTO.

TÁVIRATOK.

— **Halálozások.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) *Batthyány Géza* gróf, főrendiházi tag ma 64 éves korában szívszélhűdésben meghalt. Tegnap még a nemzeti kaszinóban megfordult.

Sik Sándor dr. fővárosi ügyvéd tegnap meghalt. A férfikora delén levő férfiú egyik legtehetségesebb tagja volt a fővárosi ügyvédi karnak s élénk részt vett az ügyvédség országos mozgalmában. A budapesti ügyvédi kamara, melynek választmányi tagja volt, őt bizta meg a magyarországi ügyvédség történetének megírásával, mely munkához már óriási és becses anyagot gyűjtött egybe.

— **Angol mozgósítás.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Londoni hírek szerint előkészületeket tesznek, hogy 10-ig az egész 7-ik hadosztályt hajóra szállítsák. Három szállító hajó csütörtökön tengerre szállt.

— **Gyermekgyilkos anya kivégzése.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Bécsben ma reggel 8 órakor hajtották végre *Hummel Juliannán* a halálos ítéletet, melyet azért mondtak ki rá, mert férjével egyetértve ötéves kis lánykájukat halálra kínozták. Az elítélt asszony az éjjelt álmatlanul töltötte, sokat sirt s a lelkész hasztalan igyekezett vigasztalni. Folytonosan ártatlanságát hangoztatta s azt mondta, hogy egyedül férje a bűnös, ő kergette kis gyermekét a halálba.

Mikor reggel bementek cellájába, elájult s még eszméletlen állapotban volt, mikor a hóhér az akasztófa alá vezette. Utolsó percében visszanyerte eszméletét. Hangosan felzokogott s ismét kijelentette, hogy ártatlan, egyedül a férje a bűnös. Ez a jelenet megrázó volt s könnyeket csalt a jelenvolt közönség szemébe. Pár perc múlva aztán az elítélt kiszenvedett.

— **Az ujév a börzén.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A mai terménybörzén a kész áruüzletben csekély kínálat mellett a malmok tartózkodók voltak, az órlési forgalom megszüntetése következtében.

— **Végzetes tévedés.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Fiumében *Baborsky* ügynök, a buccarii tengerészeti iskola igazgatójának fivére tegnap éjjel egy vendéglőben együtt mulatott *Rudan* nevű barátjával. Rudan fejfájásról panaszkodván, Baborsky egy skatulyát vett ki a zsebéből s abban a hiedelemben, hogy antipirin van benne, megkínálta vele Rudant, a ki vett is belőle. Rudan azonban erre még rosszabbul lett s haza sietvén, ott rövid idő múlva meghalt.

Utóbb derült aztán ki, hogy Baborsky vadász létére strychnint hordott magánál s tévedésből ezt adta barátjának antipirin helyett. Baborsky e tévedés szörnyű következményei fölötti kétségbeesésében föblötte magát és rögtön szörnyet halt.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Köszönet-nyilvánítás.

Mindazok, kik a felejthetetlen anyja, nagyanya, illetve dédanya

özv. **Mazaly Józsefné**
sz. **Hufnagel Mária**

elhunyta alkalmából irántunk való részvétüket nyilvánítva, koszorúk küldése és a temetésen való megjelenésük által fájalmunkat enyhíteni igyekeztünk, fogadják ez uton is halás köszönetünket.

Pécs, 1900. január 2-án,

Mazaly József
és családja.

Hirdetések.

Új tűzifakereskedés.

Schuller József és fia
Pécs, Vitéz-utca 34.

Ajánja kitünő minőségű tűzifáját a következő jutányos áron:

Gyertyánfa hasáb ölenként	12. — kr.
Bükkfa „ „	11.80 „
Kevert hasábfa „	11. — „
Gyertyánfa gömbfa	9.75 „
Bükkfa gömbfa	9.50 „
Faszén métermázsánként	2.20 „
Vágott fa „	— .80 „

Vágott gömbfa, gyertyán és bükkfa kevert, waggonként 100 mm. a pécsi állomáshoz szállítva 45. — frt.

Megrendelések:

 a **Maletter-féle telken,**
Vitéz-utca 34. szám alatt, a fatelepen,
eszközölhetők.

Megrendelések eszközölhetők még: **Gyimóthy Gyula** ur fűszerkereskedésében Vásártér 1., **Blancz József** ur papirkereskedésében Király-utca, **özv. Tausz V.-né** dohánytőzsdéjében és **Mauthner Mór** ur fűszerkereskedésében Ferencziek-utca.

Női kereskedelmi tanfolyamot jó bizonyítvánnyal végzett

könyvelő,

ki már keresk. üzletben mint levelező és könyvelő alkalmazva volt, hasonló alkalmazást keres.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

10.383 sz.

Tlkv. 1899.

Arverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy *Berta Mihály* végrehajthatónak, *Petkó János* és neje *Hegedüs Rózsa* végrehajtást szenvedők ellen 22 frt 75 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék és a pécsi kir. járásbíróóság területén levő, Szabolcs község határában fekvő a szabolcsi 474. sz. betétben I. 325/1. hrsz. 121. ösz. számú házra és 325/2. hrsz. 122. ösz. számú házra az 1881. évi 60. t.-cz. 156. §. d) pontja alapján egészben 320 frt becsárban mint kikiáltási árban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1900. évi március hó 19-ik napján d. e. 9 órakor Szabolcs község bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozókat tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 32 forintot készpénzben, vagy az 1881. é. nov. hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsett, 1899. évi október hó 14-ik napján. A kir. törvényszék mint tlkvi hatósága.

Bogyay Pongrácz
kir. trvszéki bíró.

Értesítés!

Biztosítási ügyfeleimet tisztelettel értesitem, hogy a **Gizella-Egylet** képviselőtéről lemondottam, mert

az **Anker** élet- és járadékbiztosító társaság

 Dunántúli főfelügyelőségét
ruházta reám.

Midőn még becses tudomásukra adom, hogy az Ő cs. és kir. Fensége, **József főherczeg** védnöksége alatt alakult

Első-Biztosító-intézet-Katonai-Szolgálat Esetére

képviselőtét tovább is vezetem, kérem tartsanak meg jövőben is jóindulatukban.

Kiváló tisztelettel

Nyitrai Andor.

Huzás már holnap!!! 100.000 korona értékű
5 egyenként 20.000 korona értékű

FŐNYEREMÉNYEKET

20% levonásával készpénzben

tartalmaz a budapesti poliklinikai egyesület kórháza javára rendezett

NAGY JÓTÉKONYSÁGI SORSJÁTÉK,

melyek egyetlen sorsjeggyel megnyerhetők 1 koronáért.

Minden egyes sorsjegy mind a 6 huzáson utánfizetés nélkül játszik

így egy sorsjeggyel mind a 6 főnyeremény megnyerhető

200.000 korona összértékben.

Első huzás visszavonhatatlanul már holnap.

Sorsjegyeket ajánl: Krausz Simon és fia, Schapringer J., Ullmann M. K. Pécsen.

Hirdetések jutányos áron a ki-
adóhivatalunkban vétetnek föl.

Az „István-Pincze”

Dreher-söröde.

A város egyetlen Dreher-sörödéje, Király- és Kazinczy-utca sarkán.

Tisztelettel értesítetik a n. é. közönség, hogy a fővárosi min-
tára ujonnan berendezett

István-pincze megnyilott.

Kimérésre kerül a legjobb minőségű Dreher-féle sör. Kitűnő
étterem a közönség rendelkezésére áll, hol ugy délben, mint egész
éjjelig friss eledelek jutányosan kaphatók.

Becsés pártfogását kéri: Weindorfer János vendéglős.

Abonensek olcsó áron elfogadtatnak.

Tiszta magyar borok!

Jó konyha!

Színház után találkozó!

Má tő kezdve Siptár-féle rizlini bor, literenként 50 krért. árusittatik.

Csinos separék.

Társas-estélyekre alkalmas.